

„Uznając, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie”¹ zostaje utworzony:

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE
NA LATA 2016-2020**

¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r.poz.1390 z późniejszymi zmianami)

Spis treści

Rozdział I Wiadomości ogólne

Wstęp.....	3
1. Podstawa prawna Programu	5
2. Skróty stosowane w Programie.....	5
3. Definicja i cykle przemocy	5
4. Stereotypy dotyczące przemocy	7
5. Skutki przemocy	8
6. Zasady działania Programu	10
7. Cele Programu	10
8. Działania	11
9. Realizatorzy Programu.....	11

Rozdział II Diagnoza problemów przemocy w rodzinie na terenie Gminy Głuchołazy

1. Informacja o gminie.....	16
2. Dostępne dane liczbowe na temat zjawiska przemocy	17
3. Analiza SWOT	24
4. Metody i formy pracy adresowane do osób i rodzin znajdujących się w sytuacji przemocy w rodzinie	25
5. Instytucje, w których może być udzielona pomoc ofiarom przemocy w rodzinie	26

Rozdział III Zadania i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie lata 2016-2020r.

1. Plan działań	30
2. Realizacja programu.....	31

Rozdział I

Wiadomości ogólne

WSTĘP

Rodzina stanowi taki system wewnętrznych relacji i powiązań, w którym wszyscy członkowie wzajemnie na siebie oddziałują, pozostając w dynamicznej równowadze. Każda zmiana ma wpływ na ten system i może prowadzić do zaburzenia równowagi.

Przemoc w rodzinie zaburza funkcjonowanie tego systemu, naruszając podstawowe prawa człowieka, niszcząc poczucie godności, szacunku i zaufania. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodziny wymaga podejmowania interdyscyplinarnych oddziaływań nie tylko w stosunku do osób doświadczających przemocy w rodzinie, ale i do osób stosujących przemoc.

Problem przemocy w rodzinie dotyka osób różnej płci i wieku, pochodzących ze wszystkich warstw społecznych. Ofiarami przemocy są najczęściej kobiety oraz osoby zależne: dzieci, osoby okresowo lub trwale niepełnosprawne ze względu na starość czy chorobę. Przemoc niszczy siłę woli ofiary, powoduje, że żyje ona w ciągłym strachu i poczuciu ubezwłasnowolnienia.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy w rodzinie, należy nieustannie zwiększać świadomość społeczną, dotyczącą samego zjawiska, ze szczególnym uwzględnieniem osób zajmujących się niesieniem wsparcia i ochrony ofiarom. Żadna instytucja działająca samodzielnie nie jest w stanie rozwiązać tego bardzo złożonego problemu. Aby dotrzeć do istoty i skutecznie zapobiegać przemocy w rodzinie, potrzebne są skoordynowane działania właściwych instytucji, które koncentrują się na potrzebach i prawach ofiar.

Działania przedstawione w Programie mają charakter długofalowy i będą realizowane w następnych latach. Podczas realizacji Programu zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie mogą ulec zmianie w miarę potrzeb, sytuacji społecznej, warunków życia rodzin itp.

Główną intencją Programu jest określenie działań, jakie gmina podejmuje w celu realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w szczególności poprzez promowanie oddziaływań

profilaktycznych i wsparcia dla ofiar przemocy na każdym etapie ich powrotu do normalnego życia.

Przemoc w rodzinie stanowi poważny problemem społecznym, wobec którego niezbędne jest tworzenie sieci wsparcia złożonej z osób profesjonalnie pomagających: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, kuratorów, policjantów, lekarzy, ratowników medycznych. Cele, działania i zadania Programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Gminy Głuchołazy w zakresie przeciwdziałania przemocy.

1. Podstawa prawna Programu

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r.poz 1390 z póź. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2015r.poz.163 z póź. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 poz.1286)

2. Skróty stosowane w Programie

Program - Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

OIK- Ośrodek Interwencji Kryzysowej;

SWOT- technika analityczna zawierająca mocne i słabe strony Programu oraz zagrożenia.

3. Definicja i cykle przemocy

Zgodnie z art. 2 ust.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dn. 29 lipca 2005r. przez przemoc w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne. Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną i zaniedbanie.

Zjawisko przemocy w rodzinie, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego. Do grupy osób pracujących z rodziną, w której występuje przemoc należą: pracownicy socjalni, pracownicy służby zdrowia,

wymiaru sprawiedliwości, funkcjonariusze organów ścigania, terapeuci, pracownicy organizacji pozarządowych.

Ze względu na wieloaspektowy charakter można powiedzieć, że interesujący nas problem przemocy w rodzinie posiada wiele płaszczyzn i manifestuje się w różnorodny sposób. Dowodem na taki stan rzeczy jest nie tylko mnogość definicji i typologii pojęcia „przemoc w rodzinie”, ale również istnienie i wykorzystywanie różnorodnych metod przeciwdziałania temu zjawisku.

Na przemoc w rodzinie można patrzeć z różnych punktów widzenia przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną.

Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doświadczającej przemocy lub przez pryzmat sprawcy.

Perspektywa systemowa, to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc.

Perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy w rodzinie, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy oraz czynniki mogące sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać.

Na przemoc w rodzinie można spojrzeć również z perspektywy:

- **prawnej** - kiedy akt przemocy jest przestępstwem określonym w kodeksie karnym i zagrożonym określoną karą,
- **moralnej** – kiedy dokonywanie przemocy to krzywdzenie słabszego, a sprawca powinien podlegać sankcjom własnego sumienia i potępieniu ze strony innych,
- **psychologicznej** – kiedy przemoc to sytuacja cierpienia i bezradności, która odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne oraz złożone procesy interakcji między sprawcą a osobą doświadczającą przemocy.

Pomimo sporów definicyjnych zjawisko przemocy w rodzinie, czyli intencjonalne działanie członka rodziny wykorzystującego nierównowagę sił, naruszające prawo i dobra osobiste, jest przede wszystkim indywidualnym dramatem osób jej doświadczających.

Zatem z każdego punktu widzenia przemoc w rodzinie może być różnie opisywana, może wywoływać różnorodne emocje, począwszy od skrajnego współczucia po gniew i sprzeciw.

Przemoc w rodzinie nie jest czynem jednorazowym. Bardzo często ma długą, kilkunastoletnią historię i powtarza się według określonych prawidłowości.

W przemocy można zaobserwować trzy fazy:

- **faza narastającego napięcia** – wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe. Przyczyną mogą być błahostki, drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja;
- **faza ostrej przemocy** – następuje wybuch agresji, sprawca przemienia się w kata, może dokonywać strasznych czynów nie patrząc na krzywdę innych. Często w tej fazie ofiary proszą o pomoc, głównie w postaci interwencji policji;
- **faza miodowego miesiąca** – to czas skruchy i okazania ofierze miłości. Sprawca próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynny, miły, robi prezenty. W tej fazie ofiary, które były gotowe uciec zostają. Sprawca długo nie jest w stanie trwać w tej fazie i roli, i wszystko zaczyna się powtarzać.

4. Stereotypy dotyczące przemocy.

W świadomości wielu osób funkcjonują mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, przy czym większość z nich jest używana jako argument za stosowaniem przemocy lub jako jej usprawiedliwienie służące do ukrycia, zamaskowania i zbagatelizowania problemu. Są one bardzo niebezpieczne, gdyż z jednej strony zniewalają ofiarę przemocy dając sygnał o społecznym przyzwoleniu na przemoc i o bezkarności sprawców, a z drugiej strony utrudniają świadkom reagowanie i decyzje o pomocy dla ofiar.

Przykłady niektórych stereotypów:

- **przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać** – w rzeczywistości przemoc, wykorzystywanie, bicie, gwałcenie jest przestępstwem ściganym przez prawo;
- **przemoc zdarza się tylko w rodzinach patologicznych** – faktycznie przemoc występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej;
- **przemoc jest wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary** – przemoc to także poniżanie, obelgi, zastraszanie, zmuszanie do określonych zachowań, grożenie;

- **to był jednorazowy incydent** – rzadko kiedy przemoc pojawia się tylko raz. Ofiary proszą o pomoc w ekstremalnych sytuacjach, gdy mają już za sobą długą historię przemocy;
- **gwałt w małżeństwie nie istnieje** – każdy ma prawo do decydowania o swoim życiu intymnym, akt ślubu i wspólne życie nikomu tego prawa nie odbierają;
- **gdyby ofiara naprawdę cierpiała, odeszłaby od sprawcy** - osoby doznające przemocy znajdują się w bardzo trudnej sytuacji wypełnionej bólem, cierpieniem, strachem, bezsilnością i poczuciem osamotnienia. Tkwienie w związku pełnym krzywdzenia wynika między innymi z wyznawania tradycyjnych wartości takich jak miłość, trwałość małżeństwa, mylnego przeświadczenia, że sprawca jest dobry dla dzieci, gdyż ich nie bije, przekonania o zależności ekonomicznej od sprawcy i niemożności samodzielnego funkcjonowania, wiary w obietnice sprawcy, że się zmieni, itd.

5. Skutki przemocy.

Do najczęstszych skutków stosowania przemocy w rodzinie zaliczyć należy skutki o charakterze indywidualnym, społecznym oraz ekonomicznym.

Skutki indywidualne ponoszą osoby uwikłane w przemoc, czyli ofiary przemocy oraz jej sprawcy. Osoby dorosłe, doznające przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstwa będącego skutkiem przewlekłego stresu, depresji, mogą doznać urazów fizycznych, czy trwałego kalectwa. Skutkiem przemocy mogą być też: zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, trudności w funkcjonowaniu w różnych rolach społecznych. Sprawcy przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku zabójstwa przez ofiarę w akcie samoobrony lub samobójstwa (najczęściej po zabójstwie ofiary), mogą doznać urazów, trwałego kalectwa. Skutkiem może być też bezdomność, która najczęściej dotyczy osób, opuszczających zakład karny lub/i mających problemy z uzależnieniami (m.in. od alkoholu);

Skutki społeczne dotyczą nie tylko tych osób, które bezpośrednio przemocy doznają, czy stosują. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden z rodziców stosuje przemoc wobec drugiego rodzica nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby psychologicznej - bezpieczeństwa. Przeżywają wiele negatywnych uczuć tj.

lęk, wstyd, poczucie winy, co może prowadzić do występowania u nich zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń zachowania. Niektóre dzieci nie radząc sobie z negatywnymi uczuciami sięgają po środki uzależniające.

Dorośli, którzy jako dzieci doświadczyli przemocy w rodzinie, często mają trudności z funkcjonowaniem w roli rodzica.

Skutki ekonomiczne ponoszone są przez każdego obywatela, gdyż wiążą się z finansowaniem systemowego wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc. Zobrazować je można poprzez wskazanie instytucji bezpośrednio lub pośrednio zajmujących się problemem przemocy w rodzinie:

- *Policja* – wielokrotne interwencje w domach, przyjmowanie pokrzywdzonych w komisariacie, wizyty dzielnicowych i funkcjonariuszy ds. nieletnich w miejscu zamieszkania rodzin dotkniętych przemocą, umieszczanie sprawców w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, sporządzanie pism i wniosków do instytucji, m.in. w przedmiocie uzależnienia lub o wgląd w sytuację rodziny i dziecka, prowadzenie dochodzeń, izby dziecka;
- *ochrona zdrowia* – leczenie chorób psychosomatycznych i zaburzeń psychicznych ambulatoryjne i szpitalne, leczenie skutków urazów doznanych w wyniku przemocy (w tym zabiegi chirurgiczne, rehabilitacja po urazach);
- *pomoc społeczna* – zasiłki celowe, poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna, współpraca m.in. z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, specjalistycznymi ośrodkami wsparcia, ośrodkami interwencji kryzysowej;
- *oświata* – zajęcia reedukacyjne i wyrównawcze, nauczanie indywidualne, klasy integracyjne, świetlice socjoterapeutyczne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i socjoterapii;
- *zakłady karne i areszty śledcze* – koszty utrzymania i resocjalizacji osób aresztowanych i skazanych;
- *Prokuratura i sąd (karny i rodzinny)* – prowadzenie spraw, opłacanie kuratorów;
- *pracodawcy* – gorsza wydajność pracy osób, które żyją w przewlekłym stresie, częste zwolnienia lekarskie.

6. Zasady działania Programu

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie Program oparty jest na zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych, kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnym następstwom,
- jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby.

Priorytetem naszego Programu jest zapewnienie bezpłatnej, kompleksowej i profesjonalnej oferty pomocy osobom krzywdzonym.

7. Cele Programu.

Celem programu jest:

- systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy w głuchoślaskich rodzinach i konsekwencjach prawnych jej stosowania;
- zwiększenie dostępności pomocy (w tym psychologicznej) dla osób doznających przemocy w rodzinie i wzrost skuteczności ochrony ich praw;
- ochrona ofiar przemocy w rodzinie;
- zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- łączenie i koordynowanie działań lokalnych;
- podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- podnoszenie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.

8. Działania

Wyżej wymienione cele będą realizowane poprzez następujące działania:

- *uprzedzające*: diagnoza, informacja, edukacja;
- *interwencyjne*:
 - opiekuńcze kierowane do osób doznających przemocy w rodzinie
 - pouczające i izolujące, kierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- *wspierająco-terapeutyczne* dla osób uwikłanych w przemoc domową (ofiara, świadek, sprawca);
- *edukacyjno - korekcyjne* dla osób uwikłanych w przemoc domową;
- *socjalne* (min. zapewnienie warunków bezpiecznego schronienia, dostępu do pomocy prawnej, socjalnej i medycznej);
- *edukacyjne* podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się pomaganiem rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy.

9. Realizatorzy Programu

Zadania Programu realizowane będą głównie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Głuchołazach oraz przez instytucje tworzące Gminny System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wymienione w art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Do zadań gminy należy:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc wsparcia;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej;
- tworzenie zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy:

- integrowanie i koordynowanie działań instytucji zajmujących się przemocą;
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- realizację zadań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” .

Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania zostały określone w Uchwale Nr LI/434/10 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 10 listopada 2010r.

Zespół interdyscyplinarny może tworzyć tzw. grupy robocze, których zadaniem jest:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz dokumentowanie efektów tych działań.

W przypadku, gdy aktom przemocy towarzyszy nadużywanie alkoholu należy powiadomić **Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, do której zadań należy:

- przeprowadzenie dokładnego rozeznania sytuacji;
- wezwanie osoby nadużywającej alkoholu i stosującej przemoc na rozmowę ostrzegawczą, informującą o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy wobec bliskich;
- udzielenie wsparcia osobom poszkodowanym;

- informowanie członków rodzin o możliwościach szukania pomocy w zakresie problemów alkoholowych i przemocy domowej;
- w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa, powiadomienie organów ścigania;
- w razie konieczności powiadomienie ośrodka pomocy społecznej i wnioskowanie o objęcie rodziny działaniami zgodnie z kompetencjami;
- wnioskowanie do sądu rejonowego o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- współpraca z innymi instytucjami i organizacjami, pomagającymi ofiarom przemocy domowej w środowisku lokalnym;
- podejmowanie działań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Do zadań **Ośrodka Pomocy Społecznej** w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie należy przede wszystkim:

- podejmowanie działań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej;
- monitorowanie efektów podjętych działań;
- pomaganie w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych;
- udzielanie szeroko rozumianego poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego lub wskazanie miejsca, gdzie można taką pomoc uzyskać;
- udzielanie informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy;
- w uzasadnionych przypadkach:
 - udzielanie pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych,
 - udzielanie pomocy rzeczowej np. przekazywanie odzieży, żywności,
- informowanie o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym;

- wskazanie miejsc, zajmujących się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym możliwości otrzymania schronienia np. w schroniskach, hostelach, ośrodkach;
- w razie potrzeby, bądź na życzenie zainteresowanych, zwracanie się do policji o podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy, zgodnie z kompetencjami policji;
- w przypadku stwierdzenia, bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa OPS powiadamia organy ścigania;
- w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka pracownik socjalny, wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej. Decyzję tę pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką;
- OPS może organizować i prowadzić np. punkty informacyjne, grupy wsparcia dla ofiar przemocy domowej, świetlice/kluby dla dzieci (młodzieży);
- Ośrodek współpracuje również z innymi instytucjami i organizacjami.

Głównym zadaniem **służby zdrowia** jest ochrona zdrowia pacjenta. W zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej, oprócz zadań podstawowych, takich jak np. udzielenie pomocy medycznej, istotne jest:

- rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy, szczególnie gdy ofiary bądź świadkowie próbują to ukryć;
- umiejętność przeprowadzenia rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania;
- poinformowanie ofiar o możliwościach szukania pomocy;
- wystawienie na prośbę poszkodowanych zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach;
- poinformowanie ofiar o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji;
- w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych powiadomienie innych służb np. pomocy społecznej, policji, GKRPA;

- w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia podczas badania popełnienia przestępstwa, np. śladów ciężkiego uszkodzenia ciała, śladów podejrzanych oparzeń, wykorzystania seksualnego, powiadomienie organów ścigania,
- podejmowanie działań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” .

W zakresie przeciwdziałania przemocy **organizacje pozarządowe** udzielają pomocy pedagogicznej, psychologicznej, socjoterapeutycznej dzieciom uczęszczającym do świetlicy opiekuńczo-wychowawczej lub socjoterapeutycznej.

Do podstawowych zadań **policji** należy m.in.:

- ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;
- inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zapobieganie zjawiskom kryminogennymi, współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi;
- wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że popełniono przestępstwo **prokuratura** wspólnie z policją ma obowiązek:

- wszcząć postępowanie przygotowawcze, mające na celu sprawdzenie czy faktycznie popełniono przestępstwo;
- wyjaśnić okoliczności czynu;
- zebrać i zabezpieczyć dowody;
- ująć sprawcę;
- w uzasadnionym przypadku zastosować środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy w postaci dozoru policyjnego lub tymczasowego aresztowania.

Rozdział II

Diagnoza problemów przemocy w rodzinie na terenie Gminy Głuchołazy

1. Informacja o gminie

Gmina Głuchołazy należy do powiatu nyskiego. Zamieszkuje ją 24 382 mieszkańców z czego 14 068 to osoby zamieszkujące miasto, a 10 314 - tereny wiejskie. W skład Gminy wchodzi 17 sołectw. Głuchołazy położone są na styku Gór Opawskich, Przedgórze Paczkowskiego i Płaskowyzu Głubczyckiego, nad rzeką Białą Głuchołaską. Gmina graniczy z Republiką Czeską.

Ze względu na położenie geograficzne, miasto jest obecnie nastawione głównie na rozwój turystyki. Większe zakłady pracy zostały zlikwidowane i załamany został rynek pracy, co spowodowało wzrost bezrobocia. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Nysie liczba zarejestrowanych bezrobotnych z terenu gminy wg stanu na październik 2015r. wynosiła 1077 osób w tym: 519 – to bezrobotne kobiety, 155 – młodzież do 25 lat, 298 – osoby do 30 roku życia, 566 – długotrwale bezrobotni, 375 – bezrobotni powyżej 50 roku życia, 454- bez kwalifikacji zawodowych, 210 – bez doświadczenia zawodowego, 62 - osoby niepełnosprawne, 165 – bezrobotni z prawem do zasiłku, 433 – mieszkańcy wsi. Szacunkowa stopa bezrobocia w powiecie nyskim na koniec października 2015r. wyniosła 13,2%. Największą dynamikę spadku liczby bezrobotnych (-3,2%) odnotowano w Gminie Głuchołazy.

Rozmiar bezrobocia i ubóstwo powodują dużą marginalizację jednostek i grup społecznych oraz rozwarstwianie społeczne, stają się także najważniejszymi i najtrudniejszymi problemami lokalnymi. Negatywne ekonomicznie i społecznie skutki bezrobocia to m.in.:

- pogorszenie sytuacji materialnej osoby/rodziny;
- pogorszenie stanu zdrowia;
- pogorszenie relacji między członkami rodziny;
- wzrost występowania zachowań patologicznych m.in. alkoholizmu, przemocy.

Utrata pracy, często wyzwała negatywne emocje, z którymi jednostka nie radzi sobie sama. W efekcie sięga często po alkohol, co doprowadza do konfliktów rodzinnych (wydaje ostatnie pieniądze, zapożycza się, przestaje szukać pracy).

Prowadzenie spraw dotyczących przemocy jest trudnym i żmudnym zajęciem. O ile rodziny patologiczne, sąsiedzi bądź znajomi zgłaszają fakt przemocy, o tyle trudniej wykryć przypadki przemocy w rodzinach dobrze sytuowanych, mieszkających w domach jednorodzinnych, których członkowie często pełnią wysokie funkcje w życiu zawodowym. W środowisku zjawisko przemocy pozostaje nadal tematem wstydliwym, zwłaszcza dla ofiary.

Przemoc prowadzi też do powstawania szkód zdrowotnych (fizycznych i emocjonalnych), których jednym ze skutków jest rezygnacja z poszukiwania pomocy i wycofanie oraz przekonanie, że nic ani nikt nie zmieni sytuacji. Ze zjawiskiem przemocy na terenie Gminy Głucholazy spotykają się policjanci, pracownicy socjalni, lekarze, pedagodzy, członkowie GKRPA, pracownicy poradni dla osób z problemami alkoholowymi oraz inni członkowie społeczności. W związku z tym, że z przemocą stykają się przedstawiciele różnych instytucji, których ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obliguje do reagowania i podejmowania działań wspierających, pomocowych i zapobiegających warto zintegrować ich działania w celu stworzenia jednolitego systemu pomocy ofiarom przemocy domowej.

2. Dostępne dane liczbowe na temat zjawiska przemocy

Przemoc w rodzinie stanowi problem we wszystkich państwach członkowskich Rady Europy i we wszystkich grupach społecznych. Wyniki badania przeprowadzonego w 2014r. przez Agencję Praw Podstawowych UE, w którym wzięło udział ponad 40.000 kobiet z 28 krajów wskazują, że 22% kobiet doświadczyło przemocy fizycznej lub seksualnej ze strony swojego partnera, niektóre z nich już w wieku 15 lat.

W Polsce przemoc w rodzinie to także duży problem. Badania przeprowadzone w 2014r. na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej ujawniły, że 24,7% dorosłych Polaków doświadczyła w ciągu swojego życia przynajmniej jednej formy przemocy w rodzinie. Podkreślić należy, że 65% ofiar przemocy to kobiety, a 25% to nieletni. Sprawcami przemocy w rodzinie w 92,8% są mężczyźni, co prowadzi do wniosku, że płeć w dużej mierze determinuje skłonność do przemocy.

Komisariat Policji w Głuchołazach

Lp.	Działania	2012r. do 30.11	2013r. do 30.11	2014r. do 31.10	2015r. do 31.10
	<i>Liczba interwencji domowych</i>	541	123	466	418
2.	Rozpoczęta procedura Niebieskiej Karty	30	27	24	39
3.	Liczba osób pokrzywdzonych w tym: Kobiety(K) Mężczyźni (M) Nieletni (N)	30 K- 29 M-1 N- 0	27 K-23 M-3 N-1	29 K-25 M-4 N-0	31 K-30 M-1 N-3
4.	Liczba sprawców przemocy w tym pod wpływem alkoholu (A)	30 A-26	27 A-26	31 A-28	31 A-20
5.	Liczba sprawców przemocy w tym: Kobiety (K) Mężczyźni (M) Nieletni (N)	30 K-1 M- 29 N-0	30 K-1 M-29 N-0	31 K-1 M-30 N-0	31 K- 1 M-30 N-0

Tabela nr 2. Dane otrzymane z Komisariatu Policji w Głuchołazach.

Na podstawie danych z Komisariatu Policji w Głuchołazach można stwierdzić, że liczba interwencji domowych od 2012r. zmalała o ponad 33%. Sprawcami przemocy domowej najczęściej są mężczyźni i są pod wpływem alkoholu. Jak widać z uzyskanych danych, alkohol jest główną przyczyną awantur domowych, które kończą się interwencją policji, podczas której sprawca przemocy zostaje pouczone o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy lub zatrzymany do wytrzeźwienia.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

OIK w Nysie swoją pomocą obejmuje osoby zamieszkujące teren Powiatu Nyskiego. Nie są prowadzone statystyki dotyczące osób korzystających z oferowanej pomocy w rozbiciu na poszczególne gminy.

Lp.	Rok	Liczba osób
1.	2012	292
2.	2013	222
3.	2014	157
4.	2015	228

Tabela nr 4. Liczba osób korzystających z pomocy OIK. Dane otrzymane z OIK w Nysie

Podstawową działalnością OIK jest szeroko rozumiane poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, socjalne oraz krótka interwencja. Ośrodek nie zajmuje się terapią długoterminową.

Lp.	Poradnictwo/ lata	2012	2013	2014	2015
1.	Porady interwencyjne	286	289	259	259
2.	Porady prawne	138	111	43	107

Tabela nr 5. Liczba udzielonych porad specjalistycznych. Dane otrzymane z OIK w Nysie

OIK w Prudniku swoją pomocą obejmuje osoby zamieszkujące teren Powiatu Prudnickiego oraz miasta i gminy Głuchołazy.

Lp.	Poradnictwo/ lata	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.
1.	Całkowita liczba osób korzystających z pomocy w POIK z terenu Gminy Głuchołazy	26	23	26	35
2.	Porady interwencyjne	75	87	77	4
3.	Porady prawne	5	4	5	17

Tabela nr 6. Liczba udzielonych porad specjalistycznych w latach 2012-2015. Dane otrzymane OIK Prudnik

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej ZOZ w Głuchołazach

lata	Liczba osób leczona w Oddziałach Szpitalnych	Liczba osób leczona ambulatoryjnie
2013	2	1
2014	0	2
2015	0	1

Tabela nr 7. Liczba osób leczonych w ZOZ W Głuchołazach w latach 2013-2015. Dane otrzymane z SP Zakład Opieki Zdrowotnej ZOZ Głuchołazy

Dane powyższe nie wskazują na zwiększające się zjawisko przemocy, a tym samym zwiększającą się liczbą osób wymagających leczenia. Może to jednak świadczyć, o tym, że oprawcy stosują przemoc fizyczną w taki sposób, by nie była ona widoczna jak również o tym, że ofiary nie chcą korzystać z leczenia publicznego, wolą np. leczyć się domowymi sposobami.

Lekarze mają obowiązek stosowania procedury NK jeśli mają uzasadnione podejrzenie, że ich pacjent może być ofiarą przemocy. Poza procedurami brakuje jednak jasno wskazanych mechanizmów działania m.in. nie określono płatnika za procedurę uruchomienia NK i przeprowadzania dalszych działań, nie stworzono jasnych ram tego systemu dla służby zdrowia.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Głuchołazach

Również GKRPA podczas wykonywania swoich obowiązków podejmuje działania związane z przemocą: zakłada Niebieskie Karty oraz koordynuje lub uczestniczy w grupach roboczych, które podejmują działania mające na celu pomoc osobom doznającym przemocy. W 2015r. (do dnia 30.09.2015r.) założono 2 Niebieskie Karty, a przedstawiciel Komisji został powołany do 31 grup roboczych. Ponadto 2 Członków Komisji wchodzi w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.

Lata	Wnioski o leczenie	Skierowania do biegłego	Posiedzenia i dyżury GKRPA	Wnioski do sądu
2012r.	67	44	36	35
2013r.	36	23	31	18
2014r.	37	16	38	10
2015r.	40	12	29	8

Tabela nr 8. Działalność GKRPA dotycząca alkoholizmu i przemocy. Źródło GKRPPA.

GKRPA inicjuje sposób rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Analizując liczbę osób zgłaszanych do GKRPA w danym roku należy pamiętać, że ustawową procedurą objęte są nie tylko zgłoszenia w danym roku kalendarzowym, podejmuje się bowiem działania skierowane do wszystkich osób zarejestrowanych, jako osoby nadużywające alkoholu. Są to sprawy, które ze względu na specyfikę choroby alkoholowej (nawroty, niekonsekwentne mechanizmy obronne, a zwłaszcza mechanizm zaprzeczeń) są rozciągnięte w czasie, wstrzymywane i odnawiane. Stąd działania nie mogą ograniczać się tylko do zgłoszeń bieżących. Obowiązek poddania się sądowemu leczeniu odwykowemu trwa nie dłużej niż 2 lata od chwili uprawomocnienia się postanowienia sądu, po tym okresie całą procedurę trzeba zaczynać od nowa.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Głucholazach

Lp.	Rok	Liczba rodzin, którym udzielono pomocy w związku z przemocą
1.	2012	54
2.	2013	53
3.	2014	41
4.	2015	40

Tabela nr 9. Liczba rodzin którym udzielono pomocy ze względu na przemoc. Źródło OPS w Głucholazach.

Pracownicy socjalni do 30 września 2015r. założyli 7 Niebieskich Kart, które zgodnie z procedurą wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego. Pracownicy socjalni zostali powołani do 52 grup roboczych

Zespół Interdyscyplinarny

Zespół został powołany Zarządzeniem Burmistrza Głuchołaz z dnia 2 lutego 2011r. Aktualnie w skład zespołu powołanych jest 13 osób, będących przedstawicielami instytucji, o których mówi ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W roku 2015 do Zespołu wpłynęły 52 Niebieskie Karty, 40 rodzin objętych było powyższą procedurą (dane na dzień 30.IX.2015r.). Odbyło się 7 posiedzeń plenarnych oraz 52 posiedzenia związane z powołaniem grup roboczych do indywidualnych przypadków przemocy w rodzinie. W przypadku ponownego założenia Niebieskiej Karty w rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny podejmował decyzję o kontynuacji prac a skład grupy roboczej pozostawał bez zmian. W 11 przypadkach zakończona została procedura Niebieskiej Karty. Najczęstszą przyczyną zakończenia było:

- ustanie przemocy – 9 przypadków;
- rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowanych działań – 2 przypadki.

Niebieskie Karty zostały założone przez następujące instytucje:

- jednostki organizacyjnej pomocy społecznej -7
- GKRPA - 2
- policję - 39
- oświatę - 1
- ochronę zdrowia - 3

Realizacja zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar odbywała się m.in. dzięki środkom finansowym zabezpieczonym w budżecie OPS w Głuchołazach. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane były także w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Głuchołazach działa Punkt Konsultacyjny, w którym osoby mogą skorzystać z bezpłatnego poradnictwa socjalnego, psychologicznego i prawnego.

4. Analiza SWOT

MOCNE STRONY

- gotowość i umiejętność współpracy instytucji i organizacji pozarządowych,
- istnienie sprawdzonych procedur (Niebieskie Karty),
- działalność informacyjna instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- odpowiedzialność i zaangażowanie kadry,
- rosnące wzajemne zaufanie do osób i instytucji,
- istniejące zaplecze instytucjonalne m.in.: świetlica opiekuńczo-wychowawcza, świetlica socjoterapeutyczna, środowiskowy klub wolontariatu, klub seniora, OPS, jednostki leczenia odwykowego, GKRPA, policja, prokuratura, sąd i kuratorzy sądowi,
- wzrastająca liczba zgłoszeń przypadków przemocy w rodzinie (większa świadomość społeczna),
- 3 certyfikowanych specjalistów w zakresie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w Głucholazach,
- wdrażanie i realizowanie działań wobec sprawców przemocy,
- udzielanie pomocy psychologicznej dzieciom.

SŁABE STRONY

- brak miejsc na terenie gminy, gdzie można umieścić ofiarę i co się z tym wiąże, konieczność ponoszenia kosztów dowozu do ośrodka wsparcia,
- niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących przepisów prawnych,
- brak warunków do wykonania egzekucji eksmisji wobec sprawców przemocy,
- zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości, utrwalone i podtrzymywane przez stereotypy,
- niedostateczna liczba godzin w ramach pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy w tym dzieci,
- brak lokali socjalnych na interwencyjne umieszczenie rodziny,
- wzrastająca liczba zgłoszeń przypadków przemocy w rodzinie,
- opór do wszczynania procedury Niebieskiej Karty ze strony oświaty i służby zdrowia,

- brak środka przymusu do udziału sprawców w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych (brak zapisów w wyrokach sądowych),
- brak wyspecjalizowanych komórek w poszczególnych instytucjach zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

ZAGROŻENIA

- brak zaplecza umożliwiającego egzekucję eksmisji sprawców przemocy w rodzinie,
- funkcjonujące w społeczeństwie mity, przekonania i stereotypy na temat przemocy w rodzinie,
- brak jednolitej metodologii zbierania danych nt. przemocy w rodzinie na terenie gminy, co skutkuje niepełną diagnozą i niewystarczającym rozeznaniem potrzeb, a w konsekwencji nieprawidłowymi działaniami ujętymi w Programie,
- występowanie sprzeczności pomiędzy istniejącymi przepisami prawa, a możliwością ich wykonania w praktyce przez organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości,
- brak systematycznej superwizji „pomagaczy”, co może prowadzić do wypalenia zawodowego lub/ i udzielania „nieefektywnej” pomocy,
- brak możliwości zapewnienia właściwej ochrony ofiarom przemocy (nadal izolacja ofiary zamiast sprawcy).

Metody i formy pracy adresowane do osób i rodzin znajdujących się w sytuacji przemocy w rodzinie:

- poradnictwo rodzinne,
- interwencja kryzysowa,
- poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne i prawne,
- warsztaty, np. edukacyjne dla rodziców,
- poradnictwo pedagogiczne, doradztwo i edukacja,
- praca socjalna,
- konsultacje medyczne.

Instytucje, w których jest udzielana pomoc ofiarom przemocy:

➤ na terenie gminy i powiatu

Lp.	Jednostka	Miejscowość	Kontakt	Jaka pomoc jest oferowana
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Głucholązy	77/40-36-222	Praca socjalna, Niebieska Karta, pomoc finansowa-zasiłki, pomoc wolontarystyczna, współpraca z ośrodkami wsparcia
2.	Komisariat Policji	Głucholązy	997, 112 77/40-92-420	Pomoc interwencyjna. Niebieska Karta
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Głucholązy	77/40-92-134	Zgłoszenie konieczności leczenia odwykowego osoby, wnioskowanie do sądu o zastosowanie leczenia osoby uzależnionej, Niebieska Karta
4.	Polski Komitet Pomocy Społecznej	Głucholązy	77/439-15-32	paczki żywnościowe z Banku Żywności
5.	Świetlica socjoterapeutyczna przy PKPS	Głucholązy	77/439-62-82	Socjoterapia dzieci z rodzin niedostosowanych społecznie, zajęcia interpersonalne, profilaktyczne, ogólnorozwojowe
6.	Świetlica środowiskowa	Głucholązy	77/ 439-49-49	Świetlica dla dzieci z rodzin ubogich, dysfunkcyjnych, ze środowisk wykluczonych społecznie
7.	Poradnia leczenia uzależnień i współuzależnienia	Głucholązy	77/439-19-51 wew. 7 (rejestracja) 504-269 -718	Leczenie i terapia osób uzależnionych i współuzależnionych
8.	Zakład Opieki Zdrowotnej (pogotowie ratunkowe, szpital,	Głucholązy	999, 112 77/439-19-50	Ratowanie życia, obdukcja lub zaświadczenie lekarskie, leczenie, Niebieska Karta

	poradnie) Poradnia ESKULAP		77/439-14-05	
9.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Nysa	77/448-25-25	Poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne, prawne
10.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Nysa	77/448-25-25	Zapewnienie opieki nad dzieckiem, gdy nie jest możliwa opieka ze strony rodziny, prowadzenie rodzin zastępczych
11.	Pedagog szkolny	w zależności od adresu szkoły		Pomoc pedagogiczna, opiekuńczo-wychowawcza, Niebieska Karta
12	Powiatowy Zespół Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych Pogotowie Interwencji Społecznych	Paczków Nysa	77/431-65-23 77/431-08-28	Prowadzenie placówek całodobowych dla dzieci tj. domu dziecka i Pogotowia Interwencji Społecznej.
13	Noclegownia Caritas	Nysa	77/435-52-11	Noclegownia dla bezdolnych mężczyzn, w sytuacjach sporadycznych mogą być przyjęte kobiety
14	Schronisko im. Św. Brata Alberta	Bielice	77/431-11-56 77/420-23-37	Schronisko dla bezdolnych mężczyzn

➤ na terenie województwa

Lp.	Jednostka	Miejscowość	Kontakt	Jaka pomoc jest oferowana
1.	Stowarzyszenie „Godność Praca”	Opole	77-441-83-74	Ośrodek pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwem (bezpłatne porady psychologiczne i prawne)
2.	Uniwersytecka Studencka Poradnia Prawna „Klinika Prawa”	Opole	77-452-75-60	Bezpłatne porady udzielane przez studentów prawa
3.	Diecezjalna Poradnia Rodzinna	Opole	77-442-55-50	Specjalistyczna pomoc duchowa, psychologiczna, terapeutyczna i prawna dla rodzin z problemem alkoholowym, konflikt małżeński, narkomania, przemoc
4.	Stowarzyszenie „Zagubieni w świecie”	Opole	77-453-01-63	Wspieranie działań mających na celu minimalizację i zapobieganie patologiom społecznym
5.	Świetlica „Iskierka” TPD	Opole	77-458-00-92	Tworzenie społecznego ruchu na rzecz pomocy dzieciom, ochrona dzieci przed patologią społeczną, przemoc
6.	Poradnia Przedmałżeńska i Rodzinna Towarzystwa Rozwoju Rodziny NZOZ Opole	Opole,	77-454-48-45	Przeciwdziałanie przemocy, formom nacisku, wymuszeń, represji w dziedzinie planowania rodziny, zapobieganie szerzeniu się HIV i chorób przenoszonych drogą płciową, prostytucji, uzależnień, przemocy

7.	Stowarzyszenie Aktywnej Pomocy Rodzinie „Alternatywa”	Prudnik	774364700	Doradztwo w zakresie narkomanii, alkoholizmu, przemocy w rodzinie, działania na rzecz ofiar handlu ludźmi, doradztwo w zakresie maltretowania osób, molestowania seksualnego
8.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	Opole	77-455-63-90 wew.3, 77-455-63-91 77-455-63-92	Pomoc specjalistyczna ofiarom przemocy domowej, w tym pomoc prawna, pedagogiczna, interwencyjna, terapeutyczna, socjalna. Ośrodek udziela schronienia ofiarom przemocy.
9.	Dom Matki i Dziecka	Opole	77/454-07-60	Udzielanie schronienia i możliwości pobytu kobietom w ciąży i samotnym matkom po przemocy, pomoc socjalna

Rozdział III

ZADANIA I REALIZACJA

GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

oraz OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE na lata 2016-2020

1. Plan działań

a. prowadzenie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.

W ramach zadania realizowane będą posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych, które według swoich kompetencji udzielają pomocy osobom doznającym przemocy oraz członkom ich rodzin.

W ramach zadania Zespół Interdyscyplinarny prowadzić będzie działania uprzedzające:

- diagnozowanie problemu,
- kampanie informacyjne (rozpowszechnianie ulotek, plakatów z informacją o możliwości uzyskania wsparcia)
- edukacja (m.in. szkolenie dla placówek oświatowych i innych w zakresie udzielania pomocy ofiarom przemocy)

Grupy robocze, powoływane w ramach zespołu dla wsparcia indywidualnych przypadków przemocy, prowadzić będą działania interwencyjne oraz wspierająco-terapeutyczne.

b. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach zadania kontynuowane będzie prowadzenie punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy (m.in. udzielanie regularne poradnictwa psychologicznego, prawnego i socjalnego).

c. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

W ramach tego zadania kontynuowana będzie współpraca z najbliższymi ośrodkami wsparcia ofiar przemocy;

d. ochrona ofiar przemocy przed dalszym krzywdzeniem.

Celem zadania jest zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa poprzez szybką i skuteczną interwencję służb do tego uprawnionych oraz podjęcie

czynności, które zabezpieczą ofiarę przemocy przed dalszym jej krzywdzeniem np. odseparowanie osoby krzywdzonej od sprawcy przemocy, uniemożliwienie mu korzystania z wspólnie zajmowanego mieszkania, wprowadzenie zakazu kontaktowania się i zbliżania do osoby pokrzywdzonej itp.

e. podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się udzielaniem pomocy rodzinom, w których występuje przemoc

Celem zadania jest podnoszenie wiedzy i umiejętności osób zajmujących się profesjonalną i kompleksową pomocą ofiarom przemocy. Konieczny jest dalszy udział w szkoleniach, warsztatach, superwizjach, umożliwiających nabycie i podnoszenie kompetencji odnośnie rozpoznawania zjawiska przemocy, pracy z ofiarą i sprawcą, tworzenia planów pracy i diagnoz.

f. pomoc dla sprawców przemocy

Do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc. W Gminie Głuchołazy prowadzone będą działania interwencyjno - ostrzegawcze wobec sprawców przemocy. Policjant w ramach działania grupy roboczej przeprowadzać będzie rozmowy dotyczące aspektów odpowiedzialności karnej, konsekwencji za popełnione czyny. Sprawcy wzywani będą na posiedzenia grup roboczych. Fakt niestawienia się na spotkanie niewątpliwie będzie dla sprawcy rodził negatywne skutki polegające na tym, że może on nie mieć możliwości wypowiedzenia się co do sytuacji związanej z jego osobą. Sprawcy motywowani będą do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych a w przypadku nadużywania alkoholu skierowany będzie wniosek do GKRPA.

2. Realizacja programu

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Głuchołazy na lata 2016 - 2020 mają charakter ciągły. Źródłami finansowania działań jest budżet samorządowy. Finansowanie uzależnione będzie od środków zaplanowanych w uchwale budżetowej na każdy kolejny rok.

Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Zespół Interdyscyplinarny i przedstawia je Burmistrzowi Głuchołaz oraz Radzie Miasta.

